

*Голові разової спеціалізованої вченої ради в
Державному університеті інформаційно-
комунікаційних технологій
доктору економічних наук, професору
Осмятченку В.О.*

**ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА**

д-ра екон. наук, професора,
професора кафедри підприємництва, торгівлі та логістики
Київського кооперативного інституту бізнесу і права
ОХРИМЕНКА Ігоря Віталійовича
на дисертаційну роботу Кириченка Артема Олександровича
«Управління цифровою платформізацією підприємств інформаційно-
комунікаційних технологій»,
подану до захисту в разову спеціалізовану вчену раду Державного університету
інформаційно-комунікаційних технологій Міністерства освіти і науки України
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Актуальність обраної теми та її зв'язок із науковими програмами

Дисертаційне дослідження Кириченка Артема Олександровича присвячене вирішенню актуальної проблеми щодо управління цифровою платформізацією підприємств інформаційно-комунікаційних технологій. У сучасних умовах висококонкурентних ринків підприємства ІКТ (далі – інформаційно-комунікаційних технологій) функціонують у середовищі надшвидких технологічних змін, зростання ролі використання великих баз даних, платформних моделей взаємодії, необхідності формування цифрових бізнес-екосистем та необхідності інтеграції цифрової інфраструктури з ефективними управлінськими рішеннями.

Особливої значущості ця проблематика набуває для національного соціально-економічного розвитку, оскільки ІКТ-сектор вважається критично

важливим сектором національної економіки, так як забезпечує функціонування важливих цифрових, інформаційних, комунікаційних, сервісних та управлінських процесів, а також формує основу для розвитку цифрової економіки, електронної комерції, інноваційного підприємництва та міжорганізаційної цифрової кооперації. Від ріаня ефективності управління цифровими платформами залежить здатність підприємств створювати нові ціннісні пропозиції, адаптувати бізнес-процеси до надшвидких та динамічних ринкових змін в напрямі забезпечення високого рівня конкурентоспроможності як на внутрішньому так і на зовнішньому ринках.

Разом з тим, станом на сьогодні актуальність обраної тематики підтверджується неможливістю розгляду питань управління цифровою платформізацією лише як технологічне оновлення, оскільки потребує комплексного управління стратегічними змінами, формування партнерських мереж, дотримання цифрової культури, забезпечення кібербезпеки, а також розробки аналітичних інструментів прийняття рішень.

Дисертація Кириченка А.О. виконана відповідно до наукового напрямку кафедри менеджменту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій та пов'язана з науково-дослідною роботою «Сучасні тенденції розвитку менеджменту в умовах цифрової трансформації економіки» (номер державної реєстрації 0125U004297). У межах цієї теми автором розроблено положення щодо управління цифровою платформізацією підприємств ІКТ і формування інтеграційної моделі їх взаємодії у єдиному цифровому просторі.

Оцінка змісту дисертації та обґрунтованості наукових результатів

Дисертаційна робота має чітку логіку побудови, складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Структура дослідження загалом відповідає його меті, яка полягає у розробленні теоретико-методичних положень та обґрунтуванні практичних рекомендацій щодо

управління цифровою платформізацією підприємств інформаційно-комунікаційних технологій.

У першому розділі автором здійснено теоретико-історичне дослідження концептуальних засад розвитку цифрових платформ підприємств інформаційно-комунікаційних технологій. Простежено генезис трансформації бізнес-процесів та чинників впливу на розвиток цифрових платформ підприємств ІКТ. Удосконалено методичні засади управління цифровою платформізацією підприємств ІКТ. Сформульовано комплексну концепцію цифрової бізнес-екосистеми у сфері ІКТ, яка розглядається як відкрита динамічна структура, що функціонує на перетині цифрових платформ, інноваційних практик та коопераційних моделей між різними групами учасників.

Другий розділ здобувача присвячений поглибленому дослідженню сучасного стану та динаміки розвитку ринку інформаційно-комунікаційних в Україні у 2020–2024 роках, що засвідчує його критичне значення для національної економіки й виявляє посилену увагу до цифровізації й інновацій. Проведено аналіз впливу воєнних дій і кризових чинників на галузь, що стимулювало розроблення антикризових заходів в напрямі підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств ІКТ як на внутрішньому так і на зовнішньому ринках.

У третьому розділі автором визначено пріоритетні вектори посилення їхнього потенціалу з урахуванням актуальних технологічних тенденцій стратегічного розвитку, обґрунтовано концепцію інтеграційної моделі взаємодії підприємств ІКТ у межах єдиного цифрового простору, яка передбачає перехід від фрагментарної співпраці до системної, структурованої та технологічно забезпеченої взаємодії. Концептуальною особливістю розробленої моделі є те, що вона базується на засадах цифрової конвергенції, взаємної інтероперабельності та уніфікації процесів, що є визначальними для досягнення

узгодженості дій між суб'єктами галузі в умовах зростаючої динаміки ринку та невизначеності зовнішнього середовища.

Наукові положення і висновки автора є достатньо аргументованими. Для досягнення мети використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме такі як: гносеологічний аналіз – у процесі вивчення сутності категорій «цифрова платформа», «цифрова платформізація», «платформна екосистема»; системного аналізу – для обґрунтування класифікаційних ознак цифрових платформ підприємств ІКТ у складі загальної концепції управління платформізацією; комплексного аналізу – для визначення сучасного стану та особливостей розвитку ринку інформаційно-комунікаційних технологій; статистичного й порівняльного аналізу – з метою діагностики потенціалу галузі ІКТ; SWOT-аналізу – при оцінюванні ключових гравців ринку та їхніх можливостей розвитку цифрових платформ; систематизації та узагальнення – при обґрунтуванні стратегічних засад формування платформних екосистем; системний, структурний та функціональний підходи – при розробці рекомендацій щодо підвищення ефективності управління цифровою платформізацією; ситуаційного аналізу та моделювання – при розробці інтеграційної моделі взаємодії підприємств ІКТ в єдиному цифровому просторі.

Інформаційну основу дослідження становлять наукові джерела з питань цифрової трансформації, управління цифровими платформами та бізнес-екосистемами, офіційні статистичні дані, звіти НКРЗІ, нормативно-правові акти України, фінансова звітність і публічні дані підприємств ІКТ. Така база є достатньою для формування теоретичних узагальнень і практичних рекомендацій.

Практичне значення результатів підтверджується їх використанням у діяльності ДП «Науково-дослідний інститут «ОРІОН», ПНВП «Сардер-Телеком», ТОВ «ЗОНГ», а також у навчальному процесі Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження

Ознайомлення з дисертацією Артема Криченка дозволяє зробити висновок, що одержані автором результати містять належні ознаки наукової новизни, що зосереджена як на розробці й обґрунтуванні теоретико-методологічних положень, так і практичних рекомендацій щодо Управління цифровою платформізацією підприємств інформаційно-комунікаційних технологій. Найбільш вагомими науковими результатами, що становлять наукову новизну, наступні:

вперше розроблено:

- науково-методичний підхід до формування комплексної типології стратегій цифрової трансформації підприємств ІКТ, який передбачає виокремлення чотирьох стратегічних векторів розвитку: «мисливці за ефективністю», «новатори цифрових продуктів», «галузеві першопрохідці» та «цифрові реформатори».

удосконалено:

- концептуальний підхід до управління цифровою платформізацією підприємств ІКТ, що базується на принципах модульності, гнучкості та інтегративності й дозволяє адаптувати управлінські рішення до рівня цифрової зрілості підприємства;

- методичний інструментарій стратегічного управління підприємствами ІКТ через доповнення системи збалансованих показників стратегічною перспективою «Технологічна спроможність та цифрова інфраструктура».

дістали подальшого розвитку:

- підхід до стратегічної пріоритизації об'єктів цифрових інновацій у межах функціонуючої платформи підприємства;

- інструментарій класифікації ефектів цифрової платформізації за техніко-економічними, системно-інституційними та стратегічними ознаками;

- інтеграційна модель взаємодії підприємств ІКТ у єдиному цифровому просторі, що поєднує організаційно-економічні та технологічні механізми цифрової кооперації;
- науково-практичний підхід до вимірювання ефективності цифрових бізнес-екосистем на основі індексу цифрової кооперації.

Повнота викладу результатів дисертації в опублікованих працях

Основні положення дисертації пройшли належну апробацію на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, що підтверджує відкритість авторських результатів для наукової дискусії.

За темою дисертації опубліковано 11 наукових праць загальним обсягом 9,3 друк. арк., зокрема 2 статті у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, 3 статті у наукових фахових виданнях України, з них 2 одноосібні, а також 4 тези доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. Особистий внесок автора становить 5,6 друк. арк.

Зміст публікацій відповідає основним положенням дисертаційної роботи, а внесок здобувача у працях, виконаних у співавторстві, конкретизовано належним чином. Це дає підстави вважати, що результати дослідження достатньо повно представлені в науковому обігу.

Практичне значення одержаних результатів

Практична цінність дисертації полягає у можливості використання запропонованих підходів для формування управлінських рішень щодо цифрової платформізації підприємств ІКТ, оцінювання їх цифрової зрілості, визначення пріоритетів інвестування в цифрову інфраструктуру, розвитку партнерських мереж та підвищення ефективності платформної взаємодії.

Запропоновані автором положення можуть бути корисними для підприємств телекомунікаційного та ІТ-сектору, організацій, що формують

цифрові екосистеми, а також для закладів вищої освіти при викладанні дисциплін, пов'язаних із цифровою економікою, стратегічним менеджментом, інформаційними системами, управлінням інноваційним розвитком і цифровою трансформацією бізнесу.

Дискусійні положення та зауваження

Загалом позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Кириченка А.О., слід зазначити окремі дискусійні положення та зауваження, які не знижують її наукової цінності, але потребують уваги автора:

1. У дисертації значну увагу приділено питанням розробки стратегічних векторів цифрової трансформації підприємств ІКТ. Водночас потребує додаткового уточнення визначення методико-інструментальних засад адаптації запропонованої типології стратегій до підприємств різного розміру діяльності, форм власності, обсягів ресурсного потенціалу, а також рівня технологічної готовності та конкурентної спроможності.

2. Автор слушно підкреслює роль data-driven управління в сучасних умовах інформаційного суспільства, однак, беручи до уваги практичні рекомендації, які були надані автором у дисертаційному дослідженні, варто було значно ширше розкрити та деталізувати сутність та значення вимог до якості даних, їх сумісності, джерел отримання, механізмів оновлення та відповідальності за управління даними всередині підприємства.

3. Інтеграційна модель взаємодії підприємств ІКТ у єдиному цифровому просторі є змістовною, проте потребує більшої деталізації організаційного механізму її реалізації, зокрема, що стосується порядку координації організаційної та управлінської структур підприємства, учасників, механізмів розподілу сфер відповідальності, джерел фінансування та очікуваних показників результативності функціонування підприємств ІКТ в єдиному цифровому просторі.

4. Окремі положення третього розділу мають високий рівень узагальнення. Для посилення прикладної цінності роботи автору варто було б доповнити їх покроковим алгоритмом впровадження науково-практичних рекомендацій в напрямі формування сценаріїв та алгоритмів застосування даних наукових положень, висновків та рекомендацій для конкретних типів підприємств ІКТ.

8. У тексті дисертації зустрічаються окремі технічні, стилістичні та редакційні неточності, які бажано усунути під час подальшої підготовки матеріалів до оприлюднення.

Наведені зауваження мають переважно дискусійний та рекомендаційний характер, характеризують складність досліджуваної проблематики. Зазначені дискусійні положення та зауваження не ставлять під сумнів достовірність отриманих автором результатів і не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи, не применшують теоретико-методичного та практичного значення її результатів.

Загальний висновок

Подана на розгляд дисертація Кириченка Артема Олександровича «Управління цифровою платформізацією підприємств інформаційно-комунікаційних технологій» є завершеною самостійною науковою працею, у якій автором вирішено актуальне науково-прикладне завдання щодо розвитку теоретико-методичних засад і практичних рекомендацій з управління цифровою платформізацією підприємств ІКТ.

За своїм змістом, структурою, оформленням, актуальністю, ґрунтовністю вирішення наукових проблем, рівнем наукової новизни, теоретичним та практичним значенням одержаних результатів представлена дисертаційна робота на тему «Управління цифровою платформізацією підприємств інформаційно-комунікаційних технологій» повністю відповідає «Порядку

присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44), а її автор - Кириченко Артем Олександрович, рекомендується до захисту у спеціалізованій вченій раді та заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Офіційний опонент:

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри підприємництва,
торгівлі та логістики
Київського кооперативного інституту
бізнесу і права

«25» травня 2026 р.

Ігор ОХРИМЕНКО